

شِبا مصباح

هم‌زمان با تبلیغات انتخاباتی، حملات به دولت و حسن روحانی به اوج رسیده است. در ارتباط با آنچه به دولت یازدهم به ارث رسید و مشکلات بسیاری که تدریجا و در شرایط حداقلی با وجود محدودیت اختیارات و همه ناهماهنگی‌ها در صدر رفع آن بر آمد و تا حدود قابل‌توجهی در مقایسه با امکانات و نبود انطباق مسئولیت‌ها و اختیارات، بارها سخن گفته شده و به دلایل بی‌شمار، کارنامه نسبتاً مطلوبی از سوی دولت ارائه شده است. در صدر بر آآمدن قبل از اصولگرایان و مخالفان سازمان‌یافته در مسیر تضعیف دولت روحانی، به پاره‌ای از حقیقت‌ها که امکان تحقق آن در ید قدرت دولت روحانی با کارشکنی‌های معمول و با شرایط امروز نبود و به زمان بیشتری معادل چهار سال دیگر به دلیل علق و منطق علمی و مدیریت نیاز دارد، بپردازم. بخردان می‌دانند اصلاح بنیادی شرایط آن هم در زمینه‌های اقتصادی که ده‌ها سال به آن توجهی نمی‌شد و اقتصاد را عاملی اصلی به‌شمار نمی‌آوردند، با این‌کم‌وکیف در یک دوره دولتمداری ممکن نیست. این گزارش در این مرحله بسیار حساس و سرنوشت‌ساز توصیه می‌شود از سوی خواص به جامعه منتقل شود: در فروردین بانک مرکزی بر تکررقمی‌شدن نرخ تورم در سال ۱۳۹۵ تأکید داشت و نرخ تورم را در سال گذشته ۹ درصد اعلام کرد و گفت: «پس از ۲۶ سال در ردیف کشورهای با نرخ تورم پررقمی قرار گرفته‌ایم» اعلام نرخ تورم تکرر قمی در شرایط در پیش تنها جنبه اقتصادی ندارد. روحانی به رأی‌دهندگان و رقیبان خود می‌گوید که به وعده خود در زمینه مهار قیمت‌ها عمل کرده و نرخ تورم را از ۴۰ درصد در سال ۱۳۹۲ به ۱۶ درصد در ۱۳۹۳، ۱۲٫۱۳ درصد در ۱۳۹۴ و سرانجام ۹ درصد در ۱۳۹۵ کاهش داده است. هم‌زمان گرخرکاری اقتصادی «پلومبرگ» از اوج‌گیری دوباره این شاخص در کشورمان سخن می‌گوید که در منظر بانک مرکزی بر مبنای نکتات زیر اعلام می‌شود:

۱) نرخ تورم میانگین براساس آن متوسط نرخ تورم در ۱۲ ماه گذشته نسبت به ۱۲ ماه پیش از آن اندازه‌گیری می‌شود – در مورد سال ۱۳۹۵، میانگین تورم این سال نسبت به سال ۱۳۹۴ ارزیابی شده و نرخ ۰ درصد به دست آمده و همین نرخ تورم میانگین به‌عنوان نرخ تورم رسمی اعلام می‌شود. بانک مرکزی دراین‌باره می‌گوید: «نرخ تورم در ۱۲ ماهه منتهی به اسفندماه ۱۳۹۵ نسبت به ۱۲ ماهه طرح جامع تأسیس دانشگاه هنر از ادغام دانشکده‌های بدون اتصال به وزارت علوم که جنگلی تعطیل و نیمه‌تعطیل شده بودند را تهیه کردم و در مجله سروش و در روزنامه اطلاعات این طرح ادغام را، همراه با پیشنهادهای دیگر به چاپ رساندم و دولتمردان آن زمان فهمیدند موضوع از چه قرار است و چون روحیه سازندگی هم داشتند، کمک کردند دانشگاه هنر تأسیس شد. در آن زمان آقای دکتر شریعتمداری وزیر علوم بود و آقای دکتر حبیبی و خانم دکتر طاهره صفارزاده هم مسئول چنین برنامه‌هایی بودند. هر سه نفر با ذوق و اشتیاق از طرح من استقبال کردند و آن را در جلسه‌هایی که یادم هست آقای دکتر رضا داوری، شمس آل احمد، دکتر فرشاد و شخصیت‌های دیگری که من هیچ‌کدام را نمی‌شناختم، مطرح و تصویب کردند. کمیته‌ای که نمی‌دانم چه کسانی بودند، مأمور تکمیل و جمع‌ب و عملیاتی‌کردن آن شدند. و در زمان وزارت آقای دکتر محمد عارفی کار به نتیجه رسید و دانشگاه هنر تأسیس شد. البته این جریان چندسالی طول کشید. من به آمریکا بازگشته بودم و دیگر خبر نداشتم به همت چه شخصیت‌هایی این موضوع تحقیق یافت. درود بر آنها.

❧ **در این میان تکلیف علاقه‌مندی‌تان به ترجمه و نمایش‌نامه‌نویسی چه شد؟**

از آن زمان تا پایان سال ۱۳۹۵ من حدود ۵۰ نمایش‌نامه را به زبان پارسی ترجمه کرده‌ام. حدود ۱۸ نمایش‌نامه کوتاه و بلند هم تصنیف نموده‌ام که پنج متن آن به چاپ رسیده و چندین و چند بار هم اجرا شده است. اگر «موافق تدبیر من شود تقدیر» این حدود ۱۸ نمایش‌نامه کوتاه و بلند را، پس از بازنویسی در یک جُنگ و مجموعه انتشار خواهم داد. البته برای انجام این کار به حدود ۱۰ سال وقت مفید و مؤثر نیاز است و من مطمئن نیستم خیلی وقت و عمری را داشته باشم. به هر حال اگر ۱۰ سال عمر مفید در کار بود، این کار هم انجام می‌شود. اگر هم نشد، من سعی خودم را کرده‌ام، اما در تقدیرم نبوده است، جای کله نیست.

❧ **با وجود این‌ نمایش‌نامه‌هایی که نوشتید، چرا کمتر از شما به عنوان نمایش‌نامه‌نویس یاد می‌شود؟**

همان‌طور که گفت‌م من نزدیک پنج نمایش‌نامه‌ام را انتشار داده‌ام. انجمن نمایش آنها را چاپ کرده‌اند: لی‌لیک و بهمین، پنجره‌ای بر بادها، کوله‌بار، کنار شیر آتش‌نشانی، بی‌خان و نان، چاپ‌شده‌ان و سرودی کنار کودال، خندستان ماتمیان، آدم‌ها و مرزها، خواجگان شاهین – ازدها و افق در استانبول هم جنگلی به صحنه رفته‌اند؛ با این همه، هنوز جامعه فرهنگی ایران از من به‌عنوان نمایش‌نامه‌نویس یاد نمی‌کند…؟ باید درباره چراهایش بیشتر فکر کنم!

❧ **چرا برای این همه عشق و علاقه‌تان به تئاتر، هرگز فکر تجربه‌کردن کارگردانی یا بازیگری به سرتان نزد؟**

من همیشه گفته‌ام: «هنر نمایش چراغ–آینه‌ای است با تیسار دوگانه، ۱. نمایش‌نامه و ۲. نمایش. این هنری که نه فقط خلاصه همه هنرها، بلکه خلاصه زندگی است.» این درختِ دوتنه یک چراغ–آینه است. و نمایش‌نامه تده ادبی این چراغ–آینه است. من درحالی‌که بیشتر شاخه‌های این هنر را دست‌کم در سطح دانشگاه تجربه کرده‌ام، به ادبیات نمایشی و نمایش‌نامه‌کاری (دراماتورژی) روی آورده‌ام، چون من نهادی ادبی دارم. ادبیات هنری است که هستی‌مایه‌اش – ماتریالِاش– سخن است. و من هم عاشق سخنم و در خانواده‌های سخنور هم بالیدام و بار آموختم. طبیعی و منطقی است که به نمایش‌نامه که بخش ادبی هنر نمایش است، عشق بیشتری داشته باشم.

❧ **چند هزار دانشجوی طی این سی‌وچند سال تربیت کرده‌اید. رابطه‌تان با**

عکس: قلمبه هنجویی ایران

منتهی به اسفندماه ۱۳۹۴ معادل ۹ درصد است.، ۲) نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه که در آن افزایش قیمت‌ها در ماه مورد بررسی نسبت به ماه مشابه سال قبل اندازه‌گیری و سبد قیمت‌ها در اسفند ۱۳۹۵ با اسفند ۱۳۹۴ مقایسه شده، بانک مرکزی می‌گوید: شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران «در اسفندماه ۱۳۹۵ نسبت به ماه مشابه سال قبل معادل ۱۱٫۹ درصد افزایش داشته است.» در روش سوم، نرخ تورم در هر ماه نسبت به ماه قبل اعلام می‌شود. بانک مرکزی در این زمینه می‌گوید این شاخص در اسفندماه نسبت به بهمن‌ماه دو درصد افزایش یافته است. بنابر این نرخ تورم رسمی، همان نرخ تورم میانگین است و ۶٫۹ درصدی که اعلام شده، نرخ تورم در ۱۲‌ماهه منتهی به اسفند ۱۳۹۵ نسبت به ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ۱۳۹۴ است. این شاخص، وقتی به این صورت اندازه‌گیری می‌شود، منعکس‌کننده تحول قیمت‌ها در ۲۴‌ماهه گذشته است. با این محاسبه، نرخ تورم در ایران کاهش یافته و از ۱۱٫۹ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۹ درصد در ۱۳۹۵ رسیده است. در عوض نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه، که مینا را یک سال قرار می‌دهد، به‌گونه‌ای محسوس بالاتر رفته، زیرا شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در اسفند ۱۳۹۵ نسبت به اسفند سال پیش حدود ۱۲ درصد افزایش یافته است. بنابر این در مورد نرخ تورم ماه‌به‌ماه شاهد شتاب‌گرفتن نرخ تورم هستیم نه کاهش آن. در اسفند ۱۳۹۴، شاخص بهای کالاها و خدمات

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶

مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶ — شماره ۴مهر ۱۳۹۶